

بازشناختی از سازماندهی اطلاعات و دانش

امیر ریسماناف

دکتر رحمت‌الله فتاحی

ریسمانیاف، امیر، ۱۳۶۴-

بازشناختی از دانش شناختی: جستارهایی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی. برگزین
بازشناختی از سازماندهی اطلاعات و دانش
امیر ریسمانیاف و رحمت‌الله فتاحی
تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۶

۱۲۲ص. (مجموعه کتابدار: ۳۶۴)
فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا
موضوع: ۱. کتابداری ۲. اطلاع‌رسانی
۳. سازماندهی اطلاعات

شناسه افزوده: فتاحی، رحمت‌الله، ۱۳۳۰-
رده کنگره: ۱۳۹۶ ۲۳۰۱۴ ب ۹۶ ر ۶۵۵/ Z
رده دیویی: ۰۲۰
شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۵۲۱۳۵

www.ketabdar.org

ohsel@ketabdar.org

عنوان: بازشناختی از سازماندهی اطلاعات و دانش
مولفان: امیر ریسمانیاف، دکتر رحمت‌الله فتاحی
مجموعه کتابدار، ۳۶۴ شمارگان: ۵۰۰
نوبت چاپ: اول، ۳۹۶
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۱-۱۸۸-۴

تلفن: ۶۶۴۱۵۵۶۴ / ۶۶۴۱۵۵۶۱

همراه: ۰۹۱۲۱۸۸۳۵۸۱

فهرست مطالب

۷..... یادداشتی بر مجموعه بازتابی از دانش شناسی

فصل ۱

از اطلاعات به دانش: فرآیندها و رفتارهای پیش رو در سازماندهی و نمایش

۹..... جهان کتاب‌شناختی

۹..... چکیده

۱۱..... درآمد

۱۷..... فهرست و رفتار جستجوی اطلاعات

۲۰..... بازتعریف و بازطراحی پیشینه‌های کتاب‌شناختی و فهرست‌های کتابخانه‌ای

۲۶..... رویکرد فرآیند

۳۳..... نتیجه‌گیری

فصل ۲

۳۹..... نظریه‌های سازماندهی دانش - نظریه‌های دانش

۳۹..... چکیده

۴۱..... ۱- تعهد هستی‌شناختی

۵۰..... ۲- ردبندی‌های کتاب‌شناختی در برابر طبقه‌بندی‌های علمی

۵۵..... ۳- مبانی معرفت‌شناختی طبقه‌بندی‌ها

- ۴- رویکردها به حوزه سازماندهی دانش ۶۱
- ۴-۱- رده‌بندی خودکار در برابر رده‌بندی انسانی ۶۲
- ۴-۲- رده‌بندی‌های شناختی و کاربرمدار ۶۳
- ۴-۳- رده‌بندی‌های فهرزهای ۶۴
- ۴-۴- رویکردهای رده‌بندی عددی ۶۴
- ۴-۵- طبقه‌بندی‌های مبتنی بر کتاب‌سنجی ۷۲
- ۴-۶- طبقه‌بندی‌های بر مبنای تحلیل حوزه‌های ۷۵
- ۵- نتیجه‌گیری ۸۰

مصل ۳

- سازماندهی دانش: زمینه‌های نظری و عملی ۸۹
- درآمد ۸۹
- مروری بر مفاهیم پایه ۹۱
- سازماندهی اطلاعات یا سازماندهی دانش؟ ۹۶
- تعریف‌هایی از مفهوم سازماندهی دانش ۹۹
- رویکردهای شناختی به سازماندهی دانش ۱۰۳
- سازماندهی دانش در ابزارهای موضوعی ۱۰۶
- زبان در سازماندهی دانش ۱۰۹
- سازماندهی دانش در نظام‌های رده‌بندی ۱۱۱
- آینده سازماندهی دانش ۱۱۵
- فهرست منابع ۱۲۱

یادداشتی از ناشر دربارهٔ این مجموعه

مجموعه ۵ بندی "بازشناختی از دانش‌شناسی" بازچاپ کتابی است که در سال ۱۳۹۵ ع از "بازشناختی از دانش‌شناسی: جستارهایی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی" از همین نویسندگان در یک جلد منتشر شده بود. تنها تفاوت این است که یک کتاب ۵۳۲ صفحه‌ای وزیری به ۵ تا کتاب رقعی تبدیل شد و نام هر یک نیز بر اساس به نام کتاب اختصاص یافت:

کتاب اول: بازشناختی از علم اطلاعات و دانش‌شناسی

کتاب دوم: بازشناختی از تعامل انسان و سلاط

کتاب سوم: بازشناختی از مجموعه‌ها و خدمات اطلاعاتی

کتاب چهارم: بازشناختی از سازماندهی اطلاعات و دانش

کتاب پنجم: بازشناختی از کارکرد اجتماعی نهادهای حرفه

هدف ناشر از بازچاپ کتاب به این شکل تازه این است که هم محتوای کتاب بیشتر و بهتر دیده شود و هم هزینه دسترسی علاقمندان به بخش‌های مورد نظر کمتر شود. در نگارش مطالب کتاب اصلی نیز تلاش شده بود تا استقلال نسبی بخش‌ها حفظ شود. همین راهبرد نویسندگان به ناشر اجازه داد تا با خیال راحت‌تر و نگرانی کمتر، مطالب کتاب را به این شکل بسته‌بندی و عرضه کند.

به این نکته هم باید اشاره شود که هر بخش این کتاب، علاقمندان خاص خود را دارد: چه دانشجویان و محققان و متخصصان این حوزه و چه مدرسان و حتی دانشجویان و محققانی از حوزه‌های دیگر. از میان این گروه‌ها شاید نیاز خاص مدرسان و دانشجویان بیش از همه ناشر را مجاب کرد تا انتشار مستقل آنها را به نویسندگان پیشنهاد کند. البته انتشار و ویرایش یک جلدی نیز به همان شکل در دستور کار ناشر و نویسندگان آن خواهد بود.

انتشار مستقل این مجموعه سبب می‌شود تا احتمالاً ویرایش جداگانه آنها توسط نویسندگان تسهیل شود؛ و بازخوردهای خوانندگان نیز تخصصی‌تر و بیشتر گردد. این دو راهبرد در کنار هم سبب می‌شود تا کمبود وقت، بهانه‌ای برای مطالعه انتقادی خوانندگان نشود و احیاناً نویسندگان و ویراستاران نیز فرصت کافی برای ازنگار و ویرایش هر بخش داشته باشند - که این روزها همه آنها حکم کمیاب دارند.

علاقمندان می‌توانند مطالب تکمیلی درباره کل اثر و چند و چون نگارش آن را در مقدمه نسبتاً مفصل کتاب اصلی بخوانند.

حمید محسنی